

ทำไมต้องพินกรรมชาติ
ยื้อการตายออกไปโดยไม่จำเป็น
หมดเนื้อหมดตัว
แต่คนที่เรารักก็ไม่ฟื้นคืนมา

ความต้องการ ครั้งสุดท้ายของชีวิต (Living Will)

หนังสือแสดงเจตนาตาม
พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐
มาตรา ๑๒

สำนักงานคณะกรรมการ
สุขภาพแห่งชาติ

เมื่ออยู่ในภาวะที่ป่วยหนัก โดยเฉพาะในวาระสุดท้ายของชีวิต ผู้ป่วยส่วนใหญ่มักจะอยู่ในสภาพที่ไม่รู้สึกตัว การตัดสินใจในการรักษาพยาบาลจึงมักขึ้นอยู่กับ การตัดสินใจของแพทย์กับญาติ ซึ่งอาจจะสวนทางกับความต้องการของผู้ป่วย หรืออาจทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างผู้ให้บริการกับญาติผู้ป่วยได้

เราทุกคนรวมถึงผู้ป่วยที่ยังมีสติสัมปชัญญะดีอยู่ สามารถหารือกับคนในครอบครัว ญาติสนิท คนใกล้ชิดที่ไว้วางใจหรือแพทย์ เพื่อทำหนังสือแสดงเจตนาปฏิเสธการรักษาที่เกินความจำเป็น และวางแผนการดูแลรักษาเมื่อตนเองป่วยหนักหรืออยู่ในภาวะใกล้ตายได้

๑. หนังสือแสดงเจตนาปฏิเสธการรักษา : คำสั่งก่อนวันป่วยหนัก

“ในทางปฏิบัติผู้ป่วยที่ใกล้ตาย ไม่อยู่ในฐานะที่จะแสดงเจตนาเช่นนั้นได้ เพราะส่วนใหญ่มักอยู่ในภาวะที่ไม่รู้สึกตัว การตัดสินใจเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลจึงเป็นเรื่องของแพทย์กับญาติ จุดนี้เองก่อให้เกิดปัญหาอย่างมาก บางครั้งการตัดสินใจที่สวนทางกับความเป็นจริง ทำให้ความหวังดีเป็นการเพิ่มความทุกข์ทรมานแก่ผู้ป่วยและทำให้ผู้ป่วยจากไปด้วยความไม่สงบ

ปัญหาดังกล่าวนำมาสู่แนวคิดในเรื่อง Living Will คือให้มีการแสดงความจำนงไว้ล่วงหน้าได้ หรือบางครั้งเรียกว่า “Advance Directives” คือการระบุแนวทางปฏิบัติทางการแพทย์ไว้ล่วงหน้าซึ่งในหลายประเทศมีกฎหมายรับรองในเรื่องนี้”

ศาสตราจารย์แสวง บุญเฉลิมวิภาส

จากบทความ “การรักษาพยาบาลผู้ป่วยวาระสุดท้าย ความจริงทางการแพทย์กับขอบเขตทางกฎหมาย”

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ บัญญัติว่า

“มาตรา ๑๒ บุคคลมีสิทธิทำหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุข ที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตายในวาระสุดท้ายของชีวิตตน หรือเพื่อยืดการทรมานจากการเจ็บป่วยได้...”

“ข้อความในวรรคข้างต้นนี้ ควรตีความให้เข้าใจง่าย ๆ ว่า ใคร ๆ ก็มีสิทธิทำหนังสือ ปฏิเสธการรับบริการสาธารณสุขใดๆ ก็ได้ เพื่อจะทำให้เขาได้ตายตามธรรมชาติ อย่างมีสุขภาวะหรือ จะเรียกว่าเป็นการตายโดยสงบหรือตายดี ไม่ควรจะไปตีความว่าเป็นการรับรองสิทธิที่จะตายอย่างฝรั่ง”

ศาสตราจารย์ นพ.วิฑูรย์ อึ้งประพันธ์

จากบทความ “สิทธิที่จะปฏิเสธการรักษา - สิทธิที่จะตาย”

“ในบั้นปลายชีวิตของคนเราอาจมีโรคภัยไข้เจ็บหรือมีความทรมาน โดยหลักของการตายดีในมาตรา ๑๒ ... หมอจะไม่ทำในสิ่งที่ผู้ป่วยได้แสดงเจตนารมณ์ไว้ เช่น ไม่เจาะคอ หรือไม่ปั๊มหัวใจถ้าหัวใจหยุดเต้นเพื่อยืดการตายออกไปโดยไม่มีประโยชน์ แต่ถ้าผู้ป่วยทรมาน หมอยังคงดูแลประคับประคอง เช่น ให้ออกซิเจน ให้อาหารเพื่อลดความเจ็บปวด เป็นต้น”

นพ.อำพล จินดาวัฒนะ

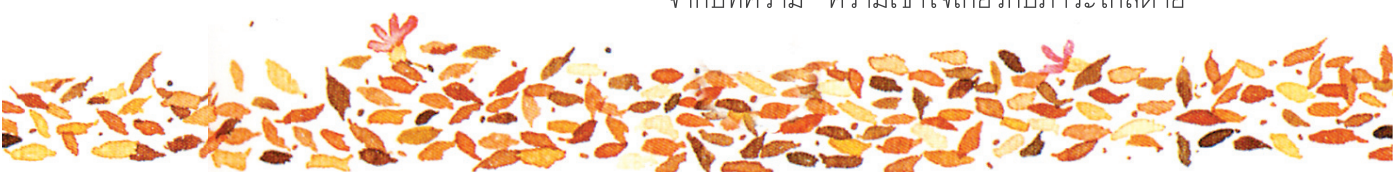
ปรับปรุงจากวิดีโอทัศน์ “ก่อนวันผลัดใบ”

๒. การเตรียมตัวก่อนวันป่วยหนัก และความเข้าใจภาวะใกล้ตาย

“ในยุคปัจจุบันที่เทคโนโลยีด้านการแพทย์มีความก้าวหน้ามาก เครื่องมืออุปกรณ์ทางการแพทย์และการรักษาสามารถยืดชีวิตคนเจ็บไข้ได้ป่วยได้ดีมาก จนทำให้คนสมัยนี้เข้าใจว่าโรคทุกโรคสามารถรักษาหายได้ และคนป่วยไม่ควรถูกต้องตาย แพทย์และบุคลากรด้านการแพทย์ก็ต้องการช่วยชีวิตผู้ป่วย และพยายามยืดชีวิตผู้ป่วยให้อยู่ได้นานที่สุด ไม่ว่าจะด้วยการรักษาที่มีค่าใช้จ่ายสูงเพียงใดและผู้ป่วยมีชีวิตอยู่ด้วยคุณภาพชีวิตเช่นใด ทั้งนี้ก็ด้วยเจตนาดีที่จะช่วยเหลือผู้ป่วย ขณะเดียวกันญาติผู้ป่วยก็ต้องการให้ผู้ที่เป็นที่รักอยู่ให้นานที่สุดไม่ว่าคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยจะเป็นอย่างไร จึงมักแสดงความจำนงให้แพทย์ให้การรักษาให้ถึงที่สุด แม้ในบางกรณีคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยจะไม่ดี ... ปัญหาเหล่านี้ล้วนเกิดขึ้นจากการขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะใกล้ตาย และความตายทั้งสิ้น”

ศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุมาลี นิมนานนิตย์

จากบทความ “ความเข้าใจเกี่ยวกับภาวะใกล้ตาย”

“การเรียนรู้ชีวิตใกล้ตาย ทำให้มีปัญญาที่สมบูรณ์ขึ้น เราจะศึกษาความเจ็บ ความตาย ความทุกข์ให้มันชัดเจน ไม่สบายทุกทีก็ฉลาดขึ้นทุกทีเหมือนกัน”

“การตายเป็นหน้าที่ของสังขารอย่างไม่มีทางเปลี่ยนแปลงแก้ไข นอกจากการต้อนรับให้ถูกวิธี”

พุทธทาสภิกขุ

จากหนังสือ *ปัจฉิมอาพาธ พุทธทาสมหาเถระ*

“ในคัมภีร์พุทธศาสนาพูดถึงเสมอว่าอย่างไรเป็นการตายที่ดี คือมีสติไม่หลงตาย และที่ว่าตายดีนั้นไม่ใช่เฉพาะตายแล้ว ไปสู่สุคติเท่านั้น แต่ขณะที่ตายก็เป็นจุดสำคัญที่ว่าต้องมีจิตใจที่ดี คือมีสติ ไม่หลงตาย ... มีจิตใจไม่พัวพันเพื่อน ไม่เศร้าหมอง ไม่ขุ่นมัว จิตใจดีงาม”

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต)

จากหนังสือ *การแพทย์ยุคใหม่ในพุทธทัศน์*

“ความตายเป็นสิ่งที่มิอาจหลีกเลี่ยงได้ ผู้ป่วยที่อยู่ในวาระสุดท้ายของชีวิตย่อมมีสิทธิที่จะตายโดยปราศจากขั้นตอนการรักษาที่ไม่มีความจำเป็น เพราะเครื่องมือที่ใช้ยืดชีวิตออกไป (procedures of mechanical life support) เป็นเพียงมาตรการชั่วคราวเท่านั้น ไม่ควรมีการให้อาหารหรือสารน้ำแก่ผู้ป่วยดังกล่าวต่อไป ผู้ป่วยควรได้รับอนุญาตให้ตายอย่างสงบและมีความสบาย (Quran ๑๗:๓๓)”

สมาคมนิกายอิสลามิกชนแห่งทวีปอเมริกาเหนือ

Islamic Society of North America - IMANA

“...สิ่งสำคัญมากในทุกวันนี้คือ การรักษาศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และความหมายแห่งชีวิตของชาวคริสเตียน แม้ในขณะที่กำลังจะตาย เพื่อมิให้ใช้เทคโนโลยีในทางที่มีขอบซึ่งคุกคามสิ่งเหล่านี้ คำว่า “สิทธิที่จะตาย” (right to die) จึงมิได้หมายถึงสิทธิที่จะยื่นความตายด้วยน้ำมือใครคนใดคนหนึ่งหรือด้วยวิธีการใดๆ แต่หมายถึงสิทธิที่ตายอย่างสงบ (die peacefully) อย่างมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์และของชาวคริสเตียน ...

เมื่อความตายไม่อาจหลีกเลี่ยงได้แม้ว่าจะใช้วิธีการรักษาต่างๆ แล้ว การตัดสินใจปฏิเสธการรักษาเป็นสิ่งที่พึงอนุญาตและชอบด้วยจริยธรรม ตราบเท่าที่ยังมีการดูแลผู้ป่วยตามปกติ หากการรักษาเป็นไปเพื่อความประสงค์ของผู้อื่นและสร้างภาระในการยืดชีวิตผู้ป่วยออกไปเท่านั้น ในสถานการณ์เช่นนี้ไม่มีเหตุผลใดที่แพทย์จะตำหนิตนเองที่มิได้ช่วยเหลือบุคคลที่ตกอยู่ในอันตรายนั้น ...”

ที่ประชุมของสมณกระทรวงแห่งพระศาสนจักรคาทอลิก (วาติกัน)
เกี่ยวกับหลักแห่งศรัทธา : คำประกาศเรื่องยูธานาเซีย, ตอนที่ ๔ (ค.ศ. ๑๙๘๐)

Sacred Congregation for the Doctrine of the Faith :

Declaration on Euthanasia, part IV (๑๙๘๐)

ประโยชน์ในการทำหนังสือแสดงเจตนา ในตัวผู้ป่วย ญาติ และคนใกล้ชิด

ก. ทำให้ผู้ทำหนังสือ (ผู้ป่วย) สามารถแจ้งความประสงค์ของตนให้แพทย์ ญาติ คนใกล้ชิดทราบและช่วยลดข้อขัดแย้งระหว่างแพทย์และหมู่ญาติในการวางแผนการรักษาผู้ป่วย เมื่อผู้ป่วยไม่อยู่ในสภาวะที่จะแสดงเจตนาได้ด้วยตนเอง

ข. ทำให้ผู้ป่วยระยะสุดท้ายไม่ต้องทุกข์ทรมานจากการใช้เครื่องกักขังต่างๆ เช่น การเจาะคอ การใส่ท่อช่วยหายใจ การปั๊มหัวใจ หรือการใช้อุปกรณ์ต่างๆ ที่ช่วยยืดการตายออกไป ซึ่งไม่เกิดประโยชน์หรือไม่ทำให้คุณภาพชีวิตผู้ป่วยดีขึ้น

ค. ทำให้ผู้ป่วย ญาติ คนในครอบครัว ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายที่สูงมากในการรักษาที่ไม่จำเป็น จนทำให้ผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยบางรายถึงขั้นหมดเนื้อหมดตัว ต้องขายทรัพย์สินเงินทองมาเป็นค่ารักษา

ง. ทำให้ผู้ป่วยมีโอกาสสื่อสาร ร่ำลาคนในครอบครัว ญาติมิตรได้ในขณะมีสติสัมปชัญญะ ได้รับการเยียวยาช่วยเหลือทางจิตใจแก่ผู้ใกล้ตาย

คำถาม คำตอบ

๑) การทำหนังสือแสดงเจตนาตามมาตรา ๑๒ เป็นสิทธิผู้ป่วยหรือไม่

แพทยสมาคมโลก (The World Medical Association) และหลายประเทศให้การยอมรับ “สิทธิปฏิเสธการรักษา” ว่าเป็นสิทธิผู้ป่วยที่อยู่ในวาระสุดท้ายของชีวิตที่จะตัดสินใจด้วยตนเอง (the right to self-determination) สอดคล้องกับจริยธรรมทางการแพทย์ ขณะนี้มีกฎหมายหลายประเทศรับรองในเรื่องนี้ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย เดนมาร์ก สิงคโปร์ ฯลฯ

สิทธิปฏิเสธการรักษาทางการแพทย์ที่ไม่จำเป็นตามมาตรา ๑๒ เป็นเรื่องการตายอย่างสงบตามวิถีธรรมชาติ ต่างจากการช่วยเหลือให้ผู้อื่นฆ่าตัวตาย หรือการุณยฆาต (Mercy Killing) ซึ่งขัดต่อศีลธรรมและจริยธรรมของแพทย์

๒) ผู้ทำหนังสือแสดงเจตนาปฏิเสธการรักษาที่ไม่จำเป็น จะถูกทอกลงหรือไม่

มาตรา ๑๒ รับรองสิทธิผู้ป่วยที่จะทำหนังสือแสดงเจตนาปฏิเสธการรักษาหรือบริการสาธารณสุขที่เกินความจำเป็น เมื่อผู้ป่วยอยู่ในวาระสุดท้ายของชีวิตหรือได้รับความทุกข์ทรมานจากโรคหรือการบาดเจ็บที่ไม่อาจรักษาได้ ผู้ป่วยที่จะใช้สิทธิทำหนังสือแสดงเจตนาดังกล่าวแล้ว ยังได้รับการดูแลรักษาตามอาการแบบประคับประคอง มิได้ถูกแพทย์ พยาบาล ทอดทิ้ง หากผู้ป่วยมีอาการทุกข์ทรมานหรือเจ็บปวด ก็จะได้รับช่วยเหลือหรือบรรเทาอาการดังกล่าว

๓) การทำหนังสือแสดงเจตนาที่มีรูปแบบ เมื่อทำไปแล้วจะแก้ไขได้หรือไม่

การทำหนังสือแสดงเจตนามี ๒ รูปแบบคือ

๑) ผู้ทำหนังสือแสดงเจตนาหรือผู้ป่วยเขียนหรือพิมพ์หนังสือแสดงเจตนาด้วยตัวเอง

๒) การแสดงเจตนาด้วยวาจาต่อแพทย์ พยาบาลที่ให้การรักษา ญาติหรือผู้ใกล้ชิด ในกรณีที่ผู้ป่วยไม่รู้หนังสือ หรืออยู่ในภาวะที่ไม่สามารถเขียนหนังสือได้เอง หรือหากต้องการให้ผู้อื่นช่วยเขียนแทนหรือพิมพ์ข้อความ ก็สามารถทำได้ และควรมีชื่อผู้เขียนหรือผู้พิมพ์ หนังสือแสดงเจตนาหรือพยานกำกับไว้ด้วย

หนังสือแสดงเจตนาสามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลง ระบุใช้ชั่วคราว หรือยกเลิกได้ตลอดเวลาตามที่ผู้ทำหนังสือต้องการ แต่ควรแจ้งให้แพทย์ ญาติผู้ป่วยที่เคยได้รับหนังสือแสดงเจตนาไปก่อนหน้านี้ทราบโดยเร็ว

๗

๔) ใครสามารถทำหนังสือแสดงเจตนาได้บ้าง

ผู้ที่มีสติสัมปชัญญะครบถ้วนทุกคน สามารถทำหนังสือแสดงเจตนาได้ คือ เป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง ผู้สูงอายุ หรือเป็นผู้ป่วยที่ตัดสินใจด้วยตนเองได้ ผู้ทำหนังสือควรมีอายุครบ ๑๘ ปีขึ้นไป

กรณีผู้ป่วยเด็กหรือเยาวชนอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี ที่เจ็บป่วยด้วยโรคหรือการบาดเจ็บที่ไม่สามารถรักษาให้หายขาดได้ จนกลายเป็นผู้ป่วยระยะสุดท้ายในที่สุด เช่น ผู้ป่วยเด็กที่เป็นมะเร็ง โรคไต โรคหัวใจหรือโรคเรื้อรังอื่นๆ อาจไม่เหมาะสมที่จะทำหนังสือแสดงเจตนาด้วยตนเอง จึงควรให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือญาติที่ดูแลปกครองเด็กตัดสินใจแทนในการดูแลรักษาเหมือนกรณีทั่วไป และถามความต้องการของเด็กหรือเยาวชนเท่าที่จะทำได้

๕) ถ้าผู้ป่วยสนใจที่จะทำหนังสือแสดงเจตนา ควรขอคำปรึกษาจากใคร และควรเก็บรักษาหนังสือนี้อย่างไร

ผู้ป่วยที่สนใจควรแจ้งให้ทางโรงพยาบาลและแพทย์เจ้าของไข้ทราบ เพื่อขอทราบข้อมูลภาวะความเจ็บป่วยและคำแนะนำในการทำหนังสือแสดงเจตนา

เมื่อมีการทำหนังสือแสดงเจตนาไว้แล้ว ผู้ทำหนังสือแสดงเจตนา (ผู้ป่วย) ควรเก็บรักษาหนังสือนี้ไว้เอง รวมถึงมอบสำเนาหนังสือดังกล่าวที่รับรองความถูกต้องแล้วให้แก่แพทย์เจ้าของไข้ คนในครอบครัว หรือญาติใกล้ชิด พยาน และบุคคลใกล้ชิดที่ไว้วางใจ

เมื่อผู้ป่วยเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลหรือสถานบริการสาธารณสุข ผู้ที่เก็บรักษาหนังสือหรือสำเนาหนังสือไว้ ควรมอบเอกสารดังกล่าวให้แก่แพทย์ พยาบาลหรือเจ้าหน้าที่ของโรงพยาบาลที่เกี่ยวข้องในทันที

๖) หากต้องการข้อมูล รายละเอียดเพิ่มเติมในเรื่องการทำหนังสือแสดงเจตนา (Living Will) จะหาได้จากที่ใด

ท่านสามารถสอบถามจากแพทย์หรือพยาบาล หรือนักกฎหมายที่มีความรู้ในเรื่องนี้ หรือศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมใน เว็บไซต์ www.thailivingwill.in.th

ตัวอย่างหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุข (แบบที่ ๑)

เขียนที่ .....

วันที่ .....

ข้าพเจ้า (ชื่อ-นามสกุล).....อายุ.....ปี
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน.....
ที่อยู่ติดต่อได้.....
เบอร์โทรศัพท์ .....เบอร์ที่ทำงาน .....

ขณะข้าพเจ้าทำหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้ามีสติสัมปชัญญะบริบูรณ์ ข้าพเจ้าประสงค์จะให้ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ดูแลรักษาข้าพเจ้า รักษาโดยให้ข้าพเจ้ายังมีคุณภาพชีวิตที่ข้าพเจ้ายอมรับได้

ในกรณีที่ข้าพเจ้าตกอยู่ในสภาวะใดสภาวะหนึ่งต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นวาระสุดท้ายในชีวิตของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าไม่ต้องการตกอยู่ในสภาวะเช่นนั้น (โปรดทำเครื่องหมาย ในข้อที่ท่านต้องการบางข้อหรือทั้งหมด พร้อมลงชื่อกำกับในข้อนั้นด้วย)

ไม่รู้สึกรู้สึกร่างกาย หมายความว่า ข้าพเจ้าไม่อาจรู้ได้ว่ารอบตัวข้าพเจ้ามีใครหรือสิ่งใดอยู่เลย และมีโอกาสน้อยมากที่จะกลับฟื้นคืนมาจากการสลบนั้น

มีอาการสับสนอย่างถาวร หมายความว่า ข้าพเจ้าไม่อาจจดจำ เข้าใจหรือตัดสินใจเรื่องใดๆ ได้ ข้าพเจ้าไม่อาจจำคนที่ข้าพเจ้ารักได้ หรือไม่สามารถสนทนากับเขาได้อย่างแจ่มแจ้ง

ไม่สามารถใช้ชีวิตประจำวันตามปกติได้อย่างอิสระ ซึ่งได้แก่ ไม่อาจพูดได้ยาวๆ อย่างชัดเจน หรือเคลื่อนไหวร่างกายไม่ได้ ต้องให้ผู้อื่นช่วยทำสิ่งต่อไปนี้ให้ คือ บ้วนอาหาร อาบน้ำ แต่งตัว เดินไม่ได้เอง การฟื้นฟูสภาพหรือการรักษาที่ช่วยฟื้นฟูใดๆ จะไม่ทำให้อาการดังกล่าวกระเตื้องขึ้น

อยู่ในภาวะสุดท้ายของการเจ็บป่วย หมายความว่า โรคที่ข้าพเจ้าเป็นอยู่มาถึงระยะสุดท้ายแล้ว แม้ได้รับการรักษาเต็มที่แล้วก็ตาม เช่น มะเร็งได้แพร่กระจายไปทั่วโดยไม่สนองต่อการรักษาใดๆ ต่อไปอีก หัวใจและปอดได้รับความเสียหายหรือถูกทำลายเรื้อรัง จนกระทั่งมีความรู้สึกว่าคุณาอากาศอยู่ตลอดเวลา

โปรดให้การรักษาข้าพเจ้าตามความประสงค์ ดังต่อไปนี้ (โปรดทำเครื่องหมาย ในข้อ
ที่ท่านยอมรับหรือไม่ยอมรับ พร้อมลงชื่อกำกับในข้อนั้นด้วย)

๑. การฟื้นฟูการเต้นของหัวใจและการหายใจ ได้แก่ การกระตุ้นให้หัวใจกลับเต้น
ขึ้นใหม่ หรือทำให้กลับหายใจได้ใหม่หลังจากที่หัวใจหรือการหายใจหยุดทำงานแล้ว
ซึ่งได้แก่การใช้เครื่องมือไฟฟ้ากระตุ้น กัด กระแทกทรวงอก และใช้เครื่องช่วยหายใจ ยอมรับ ไม่ยอมรับ

๒. การพยุงการมีชีวิต คือ การใช้เครื่องช่วยหายใจติดต่อกันไปตลอดเวลา การให้สารน้ำ
และยาทางหลอดเลือดดำ รวมทั้งการใช้เครื่องมือต่างๆ ที่ช่วยให้รอด หัวใจ ไต และ
อวัยวะอื่นๆ ทำงานต่อไปได้ ยอมรับ ไม่ยอมรับ

๓. การรักษาภาวะที่เกิดภาวะแทรกซ้อนขึ้นใหม่ เช่น การผ่าตัด การถ่ายเลือด การให้
ยาปฏิชีวนะ ซึ่งเป็นการรักษาภาวะแทรกซ้อนดังกล่าว แต่ไม่ได้รับการรักษาโรคที่เป็นอยู่เดิม ยอมรับ ไม่ยอมรับ

๔. การให้อาหารทางท่อ หมายถึง การให้อาหารและน้ำเข้าไปในกระเพาะอาหารของ
ผู้ป่วย หรือให้ของเหลวเข้าทางหลอดเลือดดำ หรือรวมทั้งการให้อาหารหรือน้ำทาง
หลอดเลือดแดงด้วย ยอมรับ ไม่ยอมรับ

ในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุขได้ให้บริการไปแล้ว โดยมีได้ทราบถึง
เนื้อความในหนังสือแสดงเจตนาฉบับนี้หรือไม่ทราบความประสงค์ที่แท้จริงของข้าพเจ้า
ข้าพเจ้าขอร้องให้ ยุติการบริการ (Withdraw) ในสิ่งที่ข้าพเจ้าไม่ยอมรับด้วย

ข้าพเจ้าขอให้สถานพยาบาลหรือผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุขอำนวยความสะดวก
สะดวกตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

- ความประสงค์ที่จะเสียชีวิตที่บ้าน
- การเยียวยาทางจิตใจอื่นๆ (กรณีระบุ เช่น การสวดมนต์ การเทศนาของนักบวช)
.....
- .....
- .....

ข้าพเจ้าขอมอบหมายให้ (ชื่อ-นามสกุล).....
ในฐานะบุคคลใกล้ชิด (ถ้ามี) เป็นผู้แสดงเจตนาแทน เมื่อข้าพเจ้าอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถ

สื่อสารกับผู้อื่นได้ตามปกติเพื่อทำหน้าที่อธิบายความประสงค์ที่แท้จริงของข้าพเจ้า หรือปรึกษาหารือกับผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุขในการวางแผนการดูแลรักษาต่อไป

ข้าพเจ้าได้ทำหนังสือแสดงเจตนาต่อหน้าพยาน และทำสำเนาเอกสารมอบให้บุคคลใกล้ชิด และพยานเก็บรักษาไว้ เพื่อนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลเมื่อข้าพเจ้าถูกนำตัวเข้ารับรักษาในสถานพยาบาล

ลงชื่อผู้ทำหนังสือแสดงเจตนา.....

ลงชื่อบุคคลใกล้ชิด.....

ลงชื่อพยาน.....

ลงชื่อพยาน.....

ลงชื่อผู้เขียน/ผู้พิมพ์ .....

ผู้ใกล้ชิด (ทำหน้าที่อธิบายความประสงค์ที่แท้จริงของผู้ทำหนังสือ หรือหารือแนวทางการดูแลรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ดูแลรักษาข้าพเจ้า เช่น บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร พี่ น้อง หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ไว้วางใจกัน)

ชื่อ-นามสกุล ..... มีความสัมพันธ์เป็น .....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ติดต่อได้.....เบอร์โทรศัพท์ .....

พยานคนที่ ๑ ชื่อ-นามสกุล ..... มีความสัมพันธ์เป็น .....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ติดต่อได้.....เบอร์โทรศัพท์ .....

พยานคนที่ ๒ ชื่อ-นามสกุล ..... มีความสัมพันธ์เป็น .....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ติดต่อได้.....เบอร์โทรศัพท์ .....

ผู้เขียนหรือผู้พิมพ์หนังสือนี้แทนผู้ทำหนังสือแสดงเจตนา

ชื่อ-นามสกุล ..... มีความสัมพันธ์เป็น .....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ติดต่อได้.....เบอร์โทรศัพท์ .....

ตัวอย่างหนังสือแสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุข (แบบที่ ๒)

วันที่ .....

ข้าพเจ้า (ชื่อ-นามสกุล) .....อายุ.....ปี
บัตรประชาชนเลขที่ .....
ที่อยู่ติดต่อได้ .....
เบอร์โทรศัพท์ .....เบอร์ที่ทำงาน .....

ขณะทำหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้ามีสติสัมปชัญญะบริบูรณ์ และมีความประสงค์ที่จะแสดงเจตนาที่จะขอตายอย่างสงบตามธรรมชาติ ไม่ต้องการให้มีการใช้เครื่องมือใดๆ กับข้าพเจ้า เพื่อยืดการตายออกไปโดยไม่จำเป็นและเป็นการสูญเปล่า แต่ข้าพเจ้ายังคงได้รับการดูแลรักษาตามอาการ

- เมื่อข้าพเจ้าตกอยู่ในวาระสุดท้ายของชีวิต หรือ
- เมื่อข้าพเจ้าได้รับทุกข์ทรมานจากการบาดเจ็บหรือโรคที่ไม่อาจรักษาให้หายได้

ข้าพเจ้าขอปฏิเสธการรักษาดังต่อไปนี้ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ และให้ลงชื่อกำกับหน้าข้อที่ท่านเลือก)

- การเจาะคอเพื่อใส่ท่อช่วยหายใจ
- การใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การให้สารอาหารและน้ำทางสายยาง
- การเข้ารักษาในห้องไอ.ซี.ยู. (I.C.U.)
- การกระตุ้นระบบไหลเวียน
- กระบวนการฟื้นชีพเมื่อหัวใจหยุด
- การรักษาโรคแทรกซ้อนด้วยยาหรือวิธีการรักษาใดๆ
- .....
- .....
- .....

ในกรณีที่ผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุขได้ให้บริการดังกล่าว โดยมีได้ทราบถึง
เนื้อความในหนังสือแสดงเจตนาฉบับนี้หรือไม่ทราบความประสงค์ที่แท้จริงของข้าพเจ้า
ข้าพเจ้าขอร้องให้ผู้นั้นถอนการบริการ (Withdraw) ต่อไปนี้ด้วย ได้แก่

- การใช้เครื่องช่วยหายใจ
- การให้สารอาหารและน้ำทางสายยาง
- .....
- .....
- .....

ข้าพเจ้าขอให้สถานพยาบาลหรือผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุขอำนวยความสะดวก
สะดวกตามความเหมาะสม ดังต่อไปนี้

- ความประสงค์ที่จะเสียชีวิตที่บ้าน
- การเยียวยาทางจิตใจ (กรณาระบุ เช่น การสวดมนต์ การเทศนาของนักบวช)
- .....

ข้าพเจ้าขอมอบหมายให้ (ชื่อ-นามสกุล) .....

ในฐานะบุคคลใกล้ชิด (ถ้ามี) เป็นผู้แสดงเจตนาแทน เมื่อข้าพเจ้าอยู่ในภาวะที่ไม่สามารถ
สื่อสารกับผู้อื่นได้ตามปกติ เพื่อทำหน้าที่อธิบายความประสงค์ที่แท้จริงของข้าพเจ้า หรือ
ปรึกษารักษาหรือกับแพทย์ในการวางแผนการดูแลรักษาต่อไป

ข้าพเจ้าได้ทำหนังสือแสดงเจตนาต่อหน้าพยาน และทำสำเนาเอกสารมอบให้บุคคล
ใกล้ชิด และพยานเก็บรักษาไว้ เพื่อนำไปแสดงต่อเจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาลเมื่อข้าพเจ้าถูก
นำตัวเข้ารับรักษาในสถานพยาบาล

ผู้แสดงเจตนา.....ลงชื่อ
บุคคลใกล้ชิด.....ลงชื่อ
พยาน.....ลงชื่อ
พยาน.....ลงชื่อ

ผู้ใกล้ชิด (ทำหน้าที่อธิบายความประสงค์ที่แท้จริงของผู้ทำหนังสือ หรือหาหรือแนวทางการดูแลรักษากับผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ดูแลรักษาซ้ำพเจ้า เช่น บิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร พี่ น้อง หรือบุคคลอื่นที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกัน ไว้วางใจกัน)

ชื่อ-นามสกุล ..... มีความสัมพันธ์เป็น .....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ติดต่อได้.....

เบอร์โทรศัพท์ .....

พยานคนที่ ๑

ชื่อ-นามสกุล ..... มีความสัมพันธ์เป็น .....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ติดต่อได้.....

เบอร์โทรศัพท์ .....

พยานคนที่ ๒

ชื่อ-นามสกุล ..... มีความสัมพันธ์เป็น .....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ติดต่อได้.....

เบอร์โทรศัพท์ .....

ผู้เขียนหรือผู้พิมพ์หนังสือนี้แทนผู้ทำหนังสือแสดงเจตนา

ชื่อ-นามสกุล ..... มีความสัมพันธ์เป็น .....

หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน .....

ที่อยู่ติดต่อได้.....

เบอร์โทรศัพท์ .....

(ผู้แสดงเจตนาไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขฯ สามารถเลือกใช้นั่งหนังสือแสดงเจตนาแบบใดก็ได้)

พระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐

“มาตรา ๑๒ บุคคลมีสิทธิกำหนดสื่อแสดงเจตนา ไม่ประสงค์จะรับบริการสาธารณสุขที่เป็นไปเพียงเพื่อยืดการตาย ในวาระสุดท้ายของชีวิตตน หรือเพื่อยุติการทรมานจากการเจ็บป่วยได้

การดำเนินการตามหนังสือแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

เมื่อผู้ประกอบวิชาชีพด้านสาธารณสุขได้ปฏิบัติตาม เจตนาของบุคคลตามวรรคหนึ่งแล้ว มิให้ถือว่าการกระทำนั้น เป็นความผิด และให้พ้นจากความรับผิดทั้งปวง”

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ชั้น ๓ อาคารสุขภาพแห่งชาติ

๘๘/๓๙ หมู่ ๔ ถนนติวานนท์ ๑๔ ตำบลตลาดขวัญ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ ๐๒-๘๓๒-๙๐๐๐ โทรสาร ๐๒-๘๓๒-๙๐๐๑

www.nationalhealth.or.th www.thailivingwill.in.th